

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

• Slobiljani na dom dostavljajo:	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5—50
na mesec	2—	na mesec	1—90

Danes naj se frankirajo. Rekopiši se ne vrnejo.

Uradništvo: Knafljeva ulica 5, (l. nadstropje leve), telefonski št. 84.

Izplača vsak dan zvečer in vsečni nedelje in praznike.

Inserat velja: potresotopna petti vrsta na enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Upravnalstvo naj se podlijejo naravnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plamenca naravnina brez izdelovanja vnositve naravnine se ne ozira.

"Narodna tiskarnica" telefonski št. 85.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

• Avstro-Ogrska:	K 25—	celo leto	K 28—
celo leto	13—	celo leto	6—50
pol leta	6—50	za Ameriko in vse druge dežele:	2—30
četrt leta	2—30	celo leto	K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnalstvo: Knafljeva ulica 5 (spodaj, dvorišče leve), telefonski št. 85.

Poraz za porazom.

Jugoslovanska politika na Dunaju se ne more ponasati z bogive kakimi uspehi. Vsaj v narodnem oziru ne! Poraz sledi porazu, ki se nizajo drug na drugega ter nam vedno glasuje in glasuje pričajo, da je jugoslovanska politika na Dunaju zavrhena. Le žal, da teh porazov nočemo videti, marveč se rajši slepimo s tem, da kako strankarsko ali posebno malenkost razblinimo do smenosti. Slučaj in čas je, da se zavemo ter krenemo na drugo pot.

Najnovejši poraz doživijo jugoslovanska politika v vseučiliškem vprašanju. Med tem, ko se je 14 italijskih poslancev takoj zavrela za italijsko vseučilišče, da presojojo vse samo s tega stališča ter po tem uravnavajo tudi vsaj svoj korak, ne more 37 jugoslovjanov v jugoslovanskem vseučiliškem vprašanju priti niti za las dalje, vkljub temu, da so vstvarili »Slovensko enoto«.

Kaj je temu krivo? Kje tiči eokla?

Ne malo krivde nosi jugoslovanska delegacija sama oziroma jugoslovanski narodi, ki so jo poslali na cesarski Dunaj. Drugod se drže načela, da volijo le najboljše moči v državnem zboru, ki se potem kosajo v duševnih bojih z zastopniki narodov ter na ta način pričajo narodno zavednost in zrelost. A mi? V jugoslovanski delegaciji sedi ne samo eden, ki glasno oznanja našo zaostalost in revščino. In to se tudi vidi pri vseh razpravah, ki se tičejo jugoslovanskih odnosa. Povsod plitvost, siromaščina, da se Bog usmili.

No, da ti ljudje ne dosežejo učesar glede jugoslovanskega vseučilišča, je kolikor toliko umljivo. Deloma brezbržnost, ki je posledica želje, da ostane vse pri starem, da se našodu ne smejo odpreti oči, da se doba, v kateri bo vladal kritični duh, ki mu bo mati jugoslovanska visoka šola, kolikor možno porine v daljavo, deloma pa lastna siromaščina naših zastopnikov, vse to so tako slabe perspektive za naše vseučiliško vprašanje.

Ne, da ti ljudje ne dosežejo učesar glede jugoslovanskega vseučilišča, je kolikor toliko umljivo. Deloma brezbržnost, ki je posledica želje, da ostane vse pri starem, da se našodu ne smejo odpreti oči, da se doba, v kateri bo vladal kritični duh, ki mu bo mati jugoslovanska visoka šola, kolikor možno porine v daljavo, deloma pa lastna siromaščina naših zastopnikov, vse to so tako slabe perspektive za naše vseučiliško vprašanje.

Italijani dobe, kakor vse kaže, svojo univerzo. In najbrž jo dobe celo v Trstu, proti kateremu je bil tak odpor od vseh strani. V tem slučaju se krasno vidi, kaj znore žilavost in neprestani boj poslancev ter celega naroda. Koliko žrtev, koliko truda, a uspeh bo bogato plačilo.

In mi?

LISTEK.

Pred sto leti.

XII.

V kakih skrbeh so bili Francozzi, priča naslednje dejstvo: Vsled vojne je 15. maja 1809. prenehala izhajati »die vereinigte Edel von Kleinmayr'sche und Eger'sche Laibacher Zeitung« in se je oživela še z 2. avgustom. Takrat so listi tako krotko in ponižno pisali, a vendar je bila »Laibacher Zeitung« dne 11. septembra — zaplenjena.

Ker vzlje artovanju zgoraj navedenih oseb ni bilo mogoče iztirjati vojne kontribucije, je francoska uprava z vojaško eksekucijo poskušala priti do denarja. V Ljubljani je dobitilo kacih 70 meščanov vojake v hišo, poleg njih pa vsi kanoniki in drugi duhovniki stolne cerkve. Ti so najbolj upali, da bo francoske okupacije hitro konec. Večinoma so bili petični, a niso hoteli plačati; med njimi so pa bili tudi duhovniki, ki niso mogli plačati in ki jih je vojaka eksekucija hudo trla. Tako n. pr. kanonik grof Gallenstein ni mogel plačati kontribucijskega zneska 880 frankov. Poslali so mu vojake na vrat. Ko pa so pri njem nastanjeni oficirji spoznali, da res ne more pla-

Naši zastopniki so pač spustili vodenki komunikate »Narodne zvezke« med svet, da bodo zahtevali junktum med italijskim in jugoslovanskim vseučiliškem vprašanju, a bojimo se, da ostane — kakor že tolkot — samo pri komunikeju. Vsaj vsa znamenjak kažejo tako.

To bo en-poraz.

Na drugi strani pa je menda že zgubljena bitka glede sedeža italijske univerze. Kolikor smo naglašali — in tudi iz vrst jugoslovanskih poslancev je nemalokrat prišel ta glas — da italijska univerza ne sme pod nikakim pogojem v Trst. Navajali so se najrazličnejši razlogi, ki so vplivali celo na najmerodnejše kroge, kar je jasno povedalo oficirski »Fremdenblatt«. A vkljub temu vidimo, da je vse skupaj bilo le nekaka trhla zgradba, ki se je porušila do fal. **Italijani dobe univerzo in dobe jo v Trstu!** To je slika, ki nam jodi najnovejša politična konstelacija.

In ta rezultat je poraz jugoslovanske delegacije!

Ne, da ne bi privoščili Italijanom vseučilišča. Ravno tako imajo pravico do njega kot mi. V tem oziru so računi na čistem. A da ga dobe takorekoč na naš rovaš, to je tisto, kar nas boli, proti čemur se moramo boriti na vse kriplje.

Nečemo se tu spuščati v razgrabljanje, kako škodo bomo imeli vselej italijske visoke šole v Trstu, to se je in se menda še bo povedalo in dokazalo. Konstatiramo le, da z univerzo v Trstu dobe Italijani del naše posesti. In poraz naše dunajske politike je, da tega ne more zapreti!

V vseučiliškem vprašanju je to rej stanje jugoslovanske dunajske politike to, da dá država Italijanom visoko šolo na naše stroške, mi pa ne pridemo niti za las bližje k cilju glede jugoslovanske univerze.

Menda smo si v tem na jasnom, kako klaverne uspehe ima naša politika. Če to sprevidimo, je to prvi korak k zboljšanju. Drugi obstoji v tem, da krenemo v drugo smer in to kmalu!

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 2. junija. Proračunski odsek je danes jel razpravljal o budžetu naučnega ministrstva. Poslanec Stanek je poročal o točki »ljudski šola«. Z zadostenjem je naglašal, da so v letošnji proračun postavljene višje

voste za ljudsko šolstvo. Referent se je zavzemal za upravičene zahteve učiteljstva ter zahteval, naj se na meščanskih solah kreira še IV. razred. Nadalje se je izrekel za skupno vzgojo obeh spolov ter zahteval ustanovitev ljudskih šol s češkim učnim jezikom na Dunaju. Poslanec Mastalka je zahteval, naj se čim najprej ustanovi češka univerza na Moravskem. Poslanec Olesnickij se je zavzemal za ustanovitev maloruskega vseučilišča v Lvovu. V debatu so posegli še poslanci Onečin, Ceglinščik, Vassilk, Wittek, Šilinger in Čelakovščik. Prihodnja seja bo jutri ob 6. zvečer.

Agrarci in trgovinske pogodbe.

Dunaj, 2. junija. V krogih agrarcev se pripravlja znaten preobrat glede na stališče, ki ga zavzemajo napram trgovinskih pogodb z balkanskih državami. — Agrarci so namreč prišli do prepričanja, da se ni nadejati, da bi mogla doseganja njihova principialna opozicija proti trgovinskim pogodbam z balkanskih državami imeti uspeh, ker proglašajo merodajni krog sklep teh pogodb kot nujno potrebo že z ozirom na zunanj politiko. Pogajanja med agrarci in vlado so dozorela že v toliko, da so pripravljeni glasovati za pooblastilni zakon za sklep teh trgovinskih pogodb, ako jim vlada obljubi, da bo izpolnila razne zahteve glede poljedelstva. Predvsem zahtevajo agrarci olajšave za živilski transport, zavarovanje živine in izdatne podpore krajem, ki so bili prizadeti po vremenskih nezgodah. Te dni bo vlada predložila zbornici napovedani zakon. Kakor vse kaže, se agrarci ne bodo upirali, da se da vladu pooblastilo, da sklene trgovinske pogodbe z Romunijo, Srbijo, Bolgarsko in najbrž tud s Turčijo.

Proces proti češkim „vele-izdajnikom“.

Praga, 2. jun. »České Slovo« javlja, da je preiskava proti narodnim socialcem, ki so bili pred dvema mesecema aretirani radi protivojavske propagande, končana. Sodisce bo že te dni vročilo v preiskavi se nahajajočim krvljencem obtožnice. Obravnava se bo najbrže pričela sredi meseca junija in bo trajala več tednov. Državno pravdništvo

toži osumljence radi javnega nasilства, šeuvanja proti drugim narodnostim in oblastovom radi veleizdaje.

Komplot proti carju Nikolaju?

Pariz, 2. junija. »Journal« javlja iz Petrograda: Policija je inspicirala železniško progo, ki vodi v Poltavo, kjer se car Nikolaj udeleži proslave 200letnice poltavskih bitk. Pri inspiciranju so prišli na sled komplotu proti carju Nikolaju. Policija je aretovala več oseb.

London, 2. junija. »Morning Leader« potrjuje vest, da so prišli v Petrogradu na sled obsežni zaroti proti življenju carja Nikolaja. Zarotniki so imeli namen, napasti dvorni vlak, s katerim se bo car peljal k proslavi poltavskih bitk.

Preobrat na Turškem.

Egiptovski podkralj Abas II. je dospel semkaj in bil slovesno sprejet. Takoj po svojem prihodu je posetil sultana Mohameda v njegovi palači Dolmabagče.

Carigrad, 2. junija. Vojno sodišče je obsodilo albanskega polkovnika Rizo iz Djakove v dosmrtni zapor v trdnjavi, nekega majorja 4. armadnega korpa pa v petletno ječo. Oba častnika sta bila včeraj v vojnem ministrstvu degradirana.

Carigrad, 2. junija. Vojno sodišče v Adani je dalo včeraj obesiti devet Mohamedancev in šest Armencev, ker so bili med glavnimi kriveci strahovitega klanja v Adani. Sodisce je nadalje obsodilo šest Turkov v dosmrtno ječo.

„Sokolski“ Izlet v Borovlje.

Po inicijativi »Sokola« v Kranju preredila so gorenjska sokolska društva dne 19. p. m. pesniščet iz Tržiča preko Ljubljana v Borovlje. V restavraciji pri »Bastelnici« v Tržiču zbraljo se nas je ob določeni uri 50 Sokolov, vštevši ljubljanske in šišenske zastopnike, od koder smo se ob 1/2 ponoči odpriali na pot. Noč je bila — dasi je bilo nebo popolnoma jasno in je migljalo nebroj zvezdic — razmeroma temna, tako, da ni bilo mogoče dobiti pravega vpogleda v te divje, romantične pokrajine. Pri Sv. Ani je bil odmor, kjer nam je gostoljubni krčmar »pri Jurju« postregel s čajem, mlekom,

Metliki in v Kočevju so ustaši napadli francoske vojake. Mnogo so jih ubili, druge razgnali, nekaj jih ujeli in odpeljali na Reko. Poljance so hiteli napasti pošto, ki je peljala denar za francosko vojaštvo. Ubili so voditelja vojaškega spremstva, stotnika Chambelliha in njegovega poročnika ter pobrali denar. V Kostelu so kmetje, nahujščani od avstrijskega vojaštva, ki je stal na hrvaški meji napadli francoske vojake, jih vjeli in jih peljali v avstrijski tabor. Sploh so Poljanci in Kosteški igrali o tej revoluciji največjo vlogo. General Souhey je dobil vsled tega ukaz začigati Poljance in Kostel in ustreliti vsakega, kogar bi zalobil oboroženega. Poljane in Kostel so Francozzi upeljili. Toda ta »svarilni eksperiment« ni dosti pomagal, kakor tudi ne pastirsko pismo škofa Kavčiča. Revolucija, ki pa je večkrat dobita značaj razbojnivanja, se je hitro razširila po Dolenjskem in po Notranjskem in položaj je bil za Francozze jako neprijeten, ker je bilo v deželi le malo francoskega vojaštva. Francozzi so mislili, da je angleški denar provzročil revolucijo, kar pa ni bilo resnično.

Vneli so se boji, ki so bili časih prav krvavi. Pri Črnomlju je bila 12. oktobra prava bitka, kmetje so zmagali in Francozzi so se moralni umakniti v Gradae. V Kočevju so

vinom in kruhom. Po enournem odmoru pozvala nas jetrebka načelnika kranjskega Sokola k nastopu. Odkorakali smo v štiristopih naprej ter dospeli ob 4. uri zjutraj v vrh Ljubljana. Na severu započelo se je ravno svitati, vse sosedne planine so se po zlatile. Bil je slikovit prizor, kateri ostane slehernemu vdeležniku v neizbrisnem spominu. Iz grl »Sokolov« pa je zadonela mogočna pesem »Hej Sloveni«, katere odnev iz kranjskih planin se je razlegal daleč tja v tujini Korotan. — Napočila je zora. — Sokoli so prekorčili kranjsko-koroško mejo — prvič razlegal se je glas sokolskih rogov na koroškem ozemlju.

Onkraj Ljubljana smo napravili zopet majhen odmor, zavžili majhen zajutrek, potem pa odkorakali naprej k svojemu cilju v Borovlje. — Pol drugo uro pred Borovljami pride nam nasproti trojica tamkajšnjih Slovencev, kateri so nam prinesli vest, da nam pripravlja po »Freie Stimmen« nahujskano nemško prebivalstvo sprejem. Toda to nas niti

javov. — Volfove, Prešernove, in Jozipove, Dunajske, Vodovodne in Marije Terezije ulice. G. župan je obljubil, da se bo v najkrajšem času uvedla razsvetljava Vodovodne ceste, glede šole pa ni mogel za sedaj nenesar obljubiti, ker bi nova šola povzročila ogromne stroške. Kakor se govori, namerava »Kranjska hramilnica« napraviti v Hramilnici ulici v Luckmannovi hiši nemško šolo. Da se ta nakana prepreči, je treba, da kolizejski okraj naprej vse svoje sile, da se v doglednem času zgradi potrebna šola na Dunajski cesti.

— Telovadno društvo »Sokol« v Ljubljani se udeleži veselice sv. Cirila in Metoda podružnice na Grosupljem, dne 4. julija t. l. korpativno. Odbor.

— Odvetniški in notarski kandidati se vabijo na razgovor, ki bo jutri, v petek ob 9. zvečer v gostilni pri Novem svetu.

— Veselični odsek N. D. O. v Ljubljani ima danes ob 8. zvečer sejtev v društvenskih prostorih. Tem potom vabijo se tudi druge tovaršice, in tovarši, ki bi hoteli blagohotno sodelovati pri prireditvi veselice, da se udeleže te seje.

— Poročil se je danes g. Avgust Buškovič, dež. rač. evident, z gdč. Darinko Zalaznikovo, iz znane narodne obitelji. — Iskrene čestitke!

— Ciganski šotori na Vodnikovem trgu. Magistrat je svojčas dovolil trem mesarjem, da prodajajo na Vodnikovem trgu po uradno določenih cenah goveje meso na stojnicah. Mesto teh pa so nastale na trgu ciganskim šotorom podobne barake, ki so iz higijenskih in estetskih ozirov povsem nedostatne. Sedaj narodna mestni magistrat omenjenim mesarjem, da odstranijo barake tekom 8 dni. Meso smejo prodajati le na ličnih leseni stojnicah, ki se lahko temeljito snažijo in odstranjujejo. Sicer bi se takoj prepovedala vsaka nadaljnja prodaja mesa na tem prostoru. Mesarji so bili radi tega odločka prvi dan zelo vznemirjeni, sedaj pa sami uvidevajo, da niso bile barake niti mestu, niti njim v čast.

— Prve jagode na trgu. Danes so prinesli na ljubljanski trg kakega $\frac{1}{2}$ kilogr. pri Dobravi nabranih jagod. Prodane so bile za 1 K. Bile so to letos prve na trgu prinešene domače jagode. Pred tednom dni so došle sami prve tržaške jagode, katerim je bila cena 5 K. à kg.

Mojstranski lov pride na dražbo. Do sedaj je bil v nemških rokah, kakor nekaka domena. Vabili so se samo nemški loveci, in veljalo je za posebno čast, če je bil kak nemškutarček povabljen! Sploh smo opažali, da so Nemci kaj radi prihajali, ako so jih Slovenci na svoje love vabili. Kakor hitro pa so Nemci kak lov dobili, od tedaj niso Slovencev vabili! V tem pogledu je bil mojstranski lov nekak »Schulbeispiel«. Prav bi bilo, če pride v slovenske roke. — Sedanji najemniki razširjajo vest, da je zima skoraj vso divjačino ugonobila. Pa na tem ni veliko resnice, ker se hoče s to vestjo le odgnati lovece, ki bi drugače lov dražili. Torej, — pozor!

Iz Preserja se nam piše: Naš lov je prišel v nemške roke in dotični gospodje so se nam priporočali, kakor bi bili najboljši in najvolestnejši loveci. Sedaj smo se o tem sami prepričali. Lov na srnjake je sicer dopuščen šele s 1. junijem, ali naši nemški loveci so že od 15. maja pri zelenem delu. Od tedaj že veselo pokajo puške in ta in oni enoletni kozliček je že izdihnil nezrelo življenje pod nemško svinčenko. Ce bo šlo tako naprej, bo s 1. julijem že pel po naših logah zaviti lovskega roga, in morda bodo nemški loveci takrat že tudi srne streljali. Lovski blagor!

Slovenske lovece opozarjam, da pride v najkrajšem času lov občine Dovje (Mojstrana) na dražbo. Ta lov je bil doslej v rokah gospodov, ki domačemu ljudstvu in slovenski turistiki v narodnem oziru niso bili naklonjeni. Zato bi bilo želiti, da pride ta lov v slovenske roke, ki bodo varovalo slovenski značaj naših divnih gorenjskih planin. Lovišče Dovje obsegajo nekaj nad 10.000 ha in je glede divjih kož eno prvih lovišč ne le na Kranjskem, ampak v Avstriji sploh. Znamenite gorske doline Vrata, Krma in Kot nudijo divjačini idealno udobna bivališča zlasti divjim kozam, Možaklju pa posebno divjim petelinom in ruševcem.

V Št. Jakobu ob Savi smo dobili nove orglje, ki bodo veljale okrog 6500 K. Dne 15. t. m. se bode oddajal na javni dražbi pri c. k. okrajinem glavarstvu za okoliško ljubljansko v Ljubljani naš lov za občino Podgorico v sobi št. 2 za petletno dobo od 1. julija 1909 do 30. junija 1914 ob 10. uri popoldne v najem. Gospodje loveci naj ne zamude ugodne prilike za najem, ker je naš lov prve vrste v svoji stroki. Dobro uro hoda iz Ljubljane že naletiš na vodne ptice na

Savi, v zaraščenem produ pa fazane in zajce. Jerebie in prepelic je kakor po vsem ljubljanskem polju cele tropce, jate golobov večje in manje pasme preletavajo naše loge. Takoj nad Sotesko in Podgorico pa se nahaja poleg obilnih zajev brzongrasna, jazbec in lisica z divjim petelinom vred. Tako priročnega lova in v toliki izberi se ne najde kmalu. Če se pristavim, da se je en dan tu postrelilo nad 10 srn in čez 60 zajev, potem se naš komoden lov sam zastonno priporoča in kliče vesele lovece na radostno zabavo.

Na novomeškem gimnaziju so se prileči pismeni zrelostni izpititi dne 1. junija.

Litija podružnica »Slovenskega planinskega društva« napravi v tekemo mesecu dva izleta, in sicer: 1. V nedeljo, dne 6. t. m. na Sv. Planino in Cemšenško planino. Odhod iz Litije ob 5. uri 30 min. zjutraj z vlakom do Zagorja, od tam čez Sv. Lenart na Cemšenško planino, Cemšenik, Izlake - Medijo v Zagorje. 2. V nedeljo, dne 20. t. m. na Kum. Odhod iz Litije ob 5. uri 30 min. zjutraj z vlakom do Hrastnika od tam čez Matice na Kum. Povratek na Zagorje.

Sokolskega izleta v Hotedršico se udeleže društva iz Idrije, Logatca, Vrhnik in Žirov ter spodnje idrijski odsek idrijskega Sokola. V nedeljo se bo torej zbral lepo število Sokolov v narodno probujeni Hotedršici. Sprejem društev bo ob polu 4. uri pred vhodom na slavnostni prostor pri gospe Korčetovi. Ob 4. uri se vrši javna telovadba, pri kateri se bodo izvajale celjske proste vaje in nastopita dve vrsti izbranih telovadev na drogu in bradljiv. Po telovadbi je velika narodna veselica, za katero je vse potrebno oskrbel marljivi veselčni odbor. Pevske točke izvaja domača čitalnična moški in mešani zbor. Godbenodruštvo igra pri plesu, za katerega je oder prepuštilo sl. gasilno društvo. Zvečer bo lep umetnal ogenj. Kdor torej želi preživeti nekaj veselih urie v poštini zabavi, naj pohiti v nedeljo v Hotedršico. Za izletnike iz Ljubljane in iz Notranjskega so pripravni popolnopršni vlaki, ki pridejo ob 2. uri popoldne v Logatec. Za voz do Hotedršice se je oglašiti pri starosti logaškega Sokola br. Franu Hodniku v Logatecu.

Poškušen umor. Iz Kandije se nam piše: Novomeški hlapec France Starc je imel dolgo časa intimno razmerje z neko omoženo žensko Mihelčič iz Kandije. Ko mu je razdela, da bo treba botrov iskat, je izjavil Starc, da to njega ne briga čisto nič in da noč o njej ničesar več vedeti. Vendar je pa še lazil za njo. Ko mu je pa ona povedala, da zdaj ne mara več janj, ga je to tako vjezilo, da ji je večkrat grozil, da ustrelji najpred njo, potem pa še sebe. Dne 31. maja je pil zvečer z Mihelčičnim možem v kavarni. Protieni popolno je pa šel k Mihelčički na dom ter vstopil v spalnico, ki ni bila zaklenjena. Pričil je luč, da je bolje videl. Razločil je dobro Mihelčičko in njeno petletno hčerkko Angelo, s katero ste spali skupaj v postelji. Potegnil je revolver ter ustrelil proti njej in nato mirno odšel domov, kjer so ga prijeli orožniki. Zadel je Mihelčičko obakrat in sicer enkrat na lice, drugič v trebuhi. Rani baje niste nevarni. Veliko krvide se pripisuje možu Mihelčiču, ki je ženo popolnoma zanemarjal in je nini nikoli dal vinjarja, sam pa je popival in kvartal cele noči.

Gozdni požar. Posestnikoma B. Muleju in J. Dolarju je pogorel koncem minolega meseca del gozda, ki ga nazivljajo v »Brejahu«. — Ker je nastal ogenj podnevi in v bližini, so ga domačini hitro opazili, poklicani pomoči in ga kmalu omejili in udurili. Škoda znaša okrog 500 kron, začgali so baje otroci.

Z Gorenjskega. Radovljica se pripravlja za izredno slavnost. Mladi in čeli »Sokol« razvili bo dne 11. julija t. l. svoj prapor. Ta dan je za Radovljico tem važnejši, ker se bije v Radovljici hud boj, boj za obstanek — z nemškutarčko — in z njo zvezano nazadnjaško klerikalno stranko. — Kakor znano napela je že ob zadnjih deželnoborskih volitvah S. L. S. vse svoje moči, da bi si pridobil Radovljiski okraj; porabilo je ves svoj vpliv, da bi črno-rumeni in belo-rumeni zastava zmagala —; zman —; Radovljica si je ustanovila v odgovor na ta napad svojega »Sokola« kot krepki zid —, ob katerem se mora vsak sovražen naval odbiti. Radovljiski Sokol je tudi dosedaj svojo nalogo izpolnjeval, kar nam najbolj svedoči dejstvo, da so že 3 društva iz njegove sredine novoustanovljena — Bled — Bohinjska Bistrica in Kamna gorica. — Raditega hoče tudi Radovljiski Sokol primerno in dostojanstveno praznovati dan, ko razvije svoj prapor. Posetimo vsemi, ki imamo res naroden čut, s svojim obiskom to za

Gorenjsko važno slavnost, da se svetu pokaže, da sokolska ideja ni omejena samo na sokolska društva, ampak da živi tudi v vseh krogih in slojih, ki misijo narodno in napredno. Posetimo torej vsi ta dan lepo mesto Radovljisko in njegovo krasno okolico.

Razstava kranjskih vin v Pragi, ki je bila po vodji Rohrmannu in nadzorniku Škalickem ob številni udeležbi zastopnikov mestnega sveta, kmetijskega sveta, gosp. družbe, Slov. kluba, vinarških in kletarskih nadzornikov ter mnogih prijateljev Slovencev (dr. Chodounskega, dr. Prachenskega itd.) otvorjena v soboto, 29. maja v starodavni hiši »Vejvodu« je vkljub kmetijski razstavi na razstavisci prav dobro obiskana. Čehi so s kranjsko kapljico prav zadovoljni in ji dajejo prednost pred drugimi zlasti trpkimi dalmatinškimi vini. Ako se bodo vinoigradniki češkemu okusu prilagodili, se bo tu lahko veliko vina prodalo. Treba bo seveda skupnega nastopa zadružnim potom, kakor nastopajo Vipavci. Tudi evček vkljub svoji kislini prav ugaja. Na razstavisci razstavljajo tudi Hrvatje svoja vina.

Ustrelil se je pred večnimi vrti vratu vsej v jutru ob 3 iz kavarne trgovskega pomočnika V. Leskovič radi nesrečne ljubezni. Porabil je trenutek, ko je njegov tovariš, kateremu je dal sam ključ, odklepal vrata.

Sokolski dan v Črnici na Goriskem. Pod sivim Čavnom se razprostira ob beli cesti prijazna vas Črnica, ki slovi po tem, da hrani v sebi najlepša dekleta cele Vipavske doline. V tej simpatični vasi se je priredila v ponedeljek velika sokolska slavnost. Prihiteli so Sokoli iz Cerkna, Gorice, Solkan, Mirna, Prvacine, Ajdovščine in Trsta. Navzočih je bilo okoli 200 Sokolov. Prišla so razna kolesarska društva in drugega občinstva vse polno z voznimi, peš in z Vipavsko železnicu z vseh strani goriške dežele. Na tisoči občinstva je bilo navzočega. Po Črnici so plapole slovenske zastave, napravljene pa je bil tudi slavolok, kjer je bil slovesen sprejem. Predsednik črniškega odseka ajdovskega Sokola brat Mirko Leba je pozdravil ginjen došle goste, odzdrivil je starosta goriškega Sokola brat dr. Levpušek. Sokolice so obsule goste s evtetjem. Nato je bil obhod po Črnicih s prvaško godbo. Pri javni telovadbi je nastopila ena vrsta črniškega Sokola, ajdovskega pa dve vrsti: vrsta članov in vrsta gojencev, na drugu in bradljiv, dalje z eno vrsto Sokol iz Gorice in Solkan ter tržaški Sokol z dvema vrstama, goriški Sokol je dodal še vaje na kozlu in skoku čez mizo. Tržaški Sokol je nastopil nato v treh skupinah na bradljiv ter izvajal vajek kar najkrašnejše. Po končani telovadbi, ki je pokazala, kako je udobjena v naših društvih, se je razvila prosta zabava, improvizirali so se pevski zbori in plesalo se je. Zavladalo je prav animirano razpoloženje, vsem je sijalo z lico veselje, da vspeva Sokolski dan v Črnici kar najlepše in v vzornem redu. — Občno pozornost je vzbujal Sokolič in sinček Virgila Toplikarja iz Črnič, ki je bil prekrasen v sokolskem kroju. Vse ga je hotelo videti, vse je teklo k lepemu Sokoliču in marsikom mu je pritisnil na ličice poljubček. Krasen dan je bil binčni ponedeljek v Črnicih in pokazal nam je, koliko dobrega jedra je v čvrstem goriškem slovenskem ljudstvu, toliko, da se ni batil, da bi ga nagradilo občinstvo z resničnim priznanjem.

Tujski promet v Ljubljani meseca maja. Zadnji mesec je prišlo v Ljubljano 5226 tujcev, torej 706 več kakor prejšnji mesec in 949 več nego lani meseca maja. Nastanilo pa se je v hotelu Union 1164, Slon 920, Lloyd 504, Cesar avstrijski 299, Malje 265, Južni kolodvor 232, Ilirija 222, Štrukelj 190, Bavarski dvor 108 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1322 tujcev.

Prični kinematograf Pathé prej

Edison Dunajska cesta št. 22 ima od srede, 2. do petka 4. junija 1909 sledenje spored: Janezova svaličica. Bojazzivec pri zdravniku. Za žensko. Mehika z okolicijo. Opica na maskaradi. Moderna umetnost.

Elektro-radiograf »Ideal« Franc Jožefova cesta št. 1. Hotel »pri Maliču«. Zraven glavne pošte ima od srede, 2. do petka 4. junija 1909 sledenje spored: Janezova svaličica. Bojazzivec pri zdravniku. Za žensko. Mehika z okolicijo. Opica na maskaradi. Moderna umetnost.

Društvo laških učiteljev iz primorskih dežel je imelo na binkoštni ponedeljek v Gorici svoje glavno letno zborovanje. Mislilo bi se, da bo odmevalo s takega zborovanja kaj enakega, kakor odmeva z zborovanjem. Zveze učiteljskih društev; toda nič takega ni bilo, ampak video se je, da so ti laški učitelji ponizni hlapeci mogotev laške laži-liberalne stranke. Bavili so se z vseulicem, katero naj se postavi v Trst, za Gorico so zahtevali realno gimnazijo, glavna točka, okoli katere se je sukalo zborovanje, je bilo pa učiteljiško vprašanje. Zahtevali so s prihodnjim letom otvoritev samostojnega laškega učiteljišča v Kopru, izrekli so se pa odločno proti ustanovitvi laškega učiteljišča v Gradisču ob Soči, češ, da ni potrebno in da bi bilo le koncenca za premestitev slovenskega učiteljišča iz Kopra v Gorico. Potem pa so se spravili na slovensko učiteljišče. Predsednik Pasqualis je tožil, da se namenava premestiti slov. učiteljišče v Gorico, da se pa to ne sme zgoditi, ker slovenske šole naj stoje na slovenskih tleh, v Gorici pa ni prostora za nje; zadovoljil bi se še, če bi hoteli Slovenec imeti učiteljišče v Solkanu, ali v Gorici pa ne. Sklenili so tudi resolutejo glede učiteljskega vprašanja, v kateri se v parantezi polaskajo namestniku, da naj varuje njihovo »pravilno stališče«, kakor je obljudil, da se namen

reč postavi na stran Lahov ter priporoči toplo njih željo proti slovenskemu učiteljišču v ministerstvih na Dunaju. Goriški župan Bombig je bil prav zadovoljen z učitelji, zato jim je dal piti »vermut« v magistratni palači in gulinjivo se je poslavljalo ob njih.

Srečkanje. Pri zadnjem srečkanju turških sreč v Carigradu je dobila prvi dobitek v znesku 300.000 frankov št. 241.086, drugi dobitek 25.000 frankov št. 547.492 in dobitke po 10.000 frankov ste dobili št. 276.534 in 1.166.890. — Pri srečkanju sreča laškega rudečega križa v Rimu pa je dobila prvi dobitek v znesku 30.000 lir št. 27 v ser. 5414, po 1000 lir pa ste dobili št. 47 v ser. 6131 in št. 36 v ser. 8445.

Stavka v katoliški tiskarni v Zagrebu. Vodstvo tiskarne smatra nakratni izbruh stavke za nasilje ter utemeljuje to z dejstvom, da bi bili moralni stavci, ki so se izrekli solidaričnim z odstavljenim tovarišem počakati odločitev razsodišča. — Radi tega je odstavil 19 stavcev, naznalo brezuspešna včerajšnja pogajanja sklicanega razsodišča, policijski oblasti, ter se odločilo za tožbo proti stavkujočim radi prestopka zoper Š. 1. in 11. tarifaričnih določil. — Vsak zopetni vsprejem stavkujočih je izključen, ker jih namestijo stalno z salzljanskimi kutarji, katerež nabirajo po raznih mestih.

Mednarodna rokoborba v cirku Zavatta. Ob popolno razprodanem prostoru sta nastopila pri včerajšnji rokoborbi kot prva dansi prvoribec Hansen in neznanec. Kljub vsej spretnosti in tehniki Hansena, ga je vrgel neznanec v 6 minutah. — Kot druga borilica sta nastopila Rajčevič in Anton in v prosti rokoborbi, katero je pričakovano občinstvo z napeto pozornostjo. Anoni je vporabil vso možno njemu lastno agresivno taktilo v prostih prijemkih, toda tudi v tem načinu borbe je našel v Rajčeviču mojstra, ki ga daleč prekaša. — Z bliskovito hitrostjo mu je odbil vsak napad in ga izrabil obenem v sebi koristno pozicijo. — Kljub temu pa je obdržal sebi lastno, že večkrat občudovanu mirnost in pazljivost. Premagal ga je po 16 minutni borbi, in žel med občinstvom obilo ponovnega priznanja. — Danes se bore: Anoni je neznanec in Nemec Herman z Dunajč

* Uspeh policijskega psa. V Dortmundu so našli ubito in oropano neko 70letno gospo. Ropar ni pustil nikakih sledov. Policijski pes »Panč« je vohal dalj čas na truplu in skočil nato v veliko začudenje navzočih nasadoma na blizu stojetega hlapec, ki se je tako prestrašil, da je uboj in rop v kratkem pripoznal.

* Bomba se je razletela na rimskem korzu Sassari, ubila enega moža in enega dečka ter ranila več ali manj 8 oseb.

Razne stvari.

* Nemški bojkot na Češkem. Na postaji v Reichenbergu so obesili veliko lepo tablo z napisom »Nemeji, kupujte le pri Nemcih!« Budweiser Ztg. pa prinaša sledenči značilni nezaplenljivi članek: »Maršnerjeva šumeča limonada je češki izdelek. Večkrat smo Vam že dokazali istinitost te trditve. Nemee, kateri so do sedaj limonado kupovali, opozarjam, da je priv. delniška družba tovarn za šokolado in bombone v Lobosicah nemško podjetje, katera Vam nudi tudi šumečo limonado, ki je jako okusna.«

* Mesto užigalje. V mestu Tidholm na Švedskem delajo samoužigalice. Mesto šteje 3.300 stanovnikov in njih večji del dela v tovarni, ki je največja na svetu. Vsako leto predelajo 600.000 metrov dry razrezanih, iz katerih nastane več milijard užigalje. Vsak dan naredijo povprečno 200 milijonov in na leto 73 milijard komadov. Tristo strojev električnih izdeluje čez 900.000 škatljice, napis, prilepljeni na teh škatljicah tehtajo na leto 124.000 kg.

* Najmanjša pošta na svetu se nahaja v morski ožini Magheliaha. Tam ni ne načelnika, ne pismoino in obstoji iz majhnega sodička, ki je pritrjen z verigami v morskom dnu pri rtu Horn južne Amerike. Vsaka minoidoča ladja poslje tja čoln, da pobere tam se nahajajoča pisma in listine ter da vloži nove viano. Ta pošta se nahaja pod skrbjo in nadzorstvom vseh na morju se bavečih narodov ter izpolnjuje svojo dolžnost vedno zelo točno.

* Roparski napad v vlaku. Minoli teden se je peljal soprogə berolinškega trgovca Hoppe iz Varšave v spremstvu svojega soproga v Berlin. V Varšavi je dvignila pri neki tamošnji banki 23.000 rubljev. Na postaji Gniev je izstopila soprogə med odmorom iz voza in se ni več vrnila. Mož je mislil, da je žena vlak zamudila, in se peljal naprej. Toda, ko je le ni bilo, je stvar naznani, nakar so jo dobili ubito in oropano na postaji Vasilkov. Roparji so bržkone izvuhunili, da ima denar, se peljali z istim vlakom in porabili prliko, ko je izstopila, da so jo napadli, zvezali in odvedli v svoj voz, kjer so jo oropoli in vrgli pri postaji Vasilko skozi okno. Storilci so neznani.

Izpred sodišča.

Izpred tukajnjega porotnega sodišča

Pohotni gospodar. Anton Škerjanc, 43letni posestnik v Jaršah, oženjen, se kaj rad izpodnika ob svoje dekle, sosebno menda tudi zato, ker mu je žena 10 let starejša. Lansko leto je vstopila pri njem v službo še ne 14 let starca deklica. Pred dopolnjenjem 14. letom je ni nadlegoval, komaj pa je spolnila svoje 14. leto, napadel jo je v svoji pohotnosti neko jutro s silo. Slabotni deklici se ni poščelo napadovcu se ubraniti. Taki nastopi so se ponavljali nekaj mesecev. Deklica se ni upala zadeve povediti svojim staršem, ker ji je obdolženec grozil, da jo starši ne bodo več marali, če jim to pove. Končno se je pa deklica le ojunačila, ter povedala vse svoji materi, nakar jo je ta seveda takoj iz službe vzel. Obdolženec pravi, da deklica laže, a njeni bivši vzgojitelji jo opisujejo kot pošteno in resnicoljubno dekle. Porotnikom je bilo stavljeno le eno vprašanje, katerega so pa enoglasno zanikali, nakar je izreklo sodišče oprostilno sodbo.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Surovi dinar. V neko gostilno v Ločnici je prišel dinar Volbenk Omejc iz Topola. Začel je zabavljati Francetu Bukovcu in njegovim tovarišem, ki so prišli iz gozda in se hoteli po delu tam okreptiti. Na poti domov je vzel Jožeta Dobnikarju cepin, in udaril z njim od zadaj po glavi Francetu Bukovcu, ki je vsled udarca takoj padel. Tudi Antonu Sušniku je nameril in bi ga udaril, da mu niso odvzeli cepina. Obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe.

Tlakovine ni maral plačati. Andrej Vratič v Mihajlovcu, sedaj hlapec v Ljubljani, je hotel odnesti vprego, ne da bi bil plačal mitnici običajno tlakovino. Užitinski paznik Martin Kocjan pri mestni mitnici pod Rožnikom ga je ustavil in mu naložil 1 K 20 h kazni. Vratič tega zneska ni ho-

tel plačati, maral pognal konje naprej. Ko je pažnik konje ustavil, odrnil ga je obdolženec s silo od voza, ga udaril po obrazu ter sunil v rebra. Zavrhel je nad njim vozno vago reki: »Porka, sedaj boš videl, kaj je štajerska kri.« Obdolženec, ki priznava deloma dejanje, je bil obsojen na dva meseca težke ječe.

Trije divjaki. V Vrtačnikovi goštinstvu je bilo za časa farnega prošenja kaj živahn. Tja so prišli med drugimi gosti tudi France Knez, posestnik sin iz Semenika, Blaž Uranič in Jože Javoršek, premogarja v Lokah. Kmalu se je začel Uranič prepričati z natakarjem zaradi zapitka. Pri tem so pa vsi trije obdolženci kar nakrat kot besni začeli tolči stole, posodo in pobijati šipe. V gostilniški lopi so sedeli Jože Pavšek s svojo ženo, Jakob Zore, France in Janez Ocepek, ter se mirno pogovarjali. Tudi tja prihrome obdolženci in začno metali polena v lopo. Pavška sta zadebla dva polena, eno na lico drugo na usta. Izbilja sta mu dva prednja zoba, pet pa mu jih močno omajala. Gostilničar Janez Vrtačnik je stopil med nje, da bi jih pomiril, a začeli so s poleni tudi po njem udrihati. Končno je prihitel še Vrtačnikov bratranec Nace Vozelj, da bi jih pomiril, a tudi tega je udaril Uranič dvakrat s kolom po glavi. Oba pa sta zadobila k sreči lahne telesne poškodbe. Tudi sta dregala Knez in Javoršek s kolmi v okno gostilniške sobe, da je razbito steklo letelo na goste. Sodišče je obsojilo Kneza na 6, Uraniča na 4 in Javorčka na 3 mesece težke ječe.

Izprijeni fant. Dne 30 aprila t.l. je prišel k tukajnjemu trgovcu Blažu Jesenko 17letni Nace Miklavčič iz Montrona, sedaj delavec v Ljubljani. Obdolženec je bil pred okolo 4 leti v tukajnjem salezijanskem zavodu, zato so mu bile tudi tamošnje razmere dobro znane. Pokazal je ponarejeno pismo od ravnatelja tega zavoda, v katerem ga je prosil za dve oblike, naramnike in dva ovratnika. Jesenko je izročil Miklavčiču pet oblek in na izrecno prošnjo še ene črne hlače. Pri tem je rekel, da se piše Franjo Zanto iz Šmarja ter da bo ravnatelj še tekom istega dne dolg poravnal. Isto popoldne je prinesel Miklavčič dve oblike nazaj. Drugi dan je pa zopet prišel, da ga pošlje ravnatelj po 30 K, ker mu je na kolodvoru slučajno denarja zmanjkal. Šele ko je Jesenko poslal račun, se je zvedelo, da je Mi klavčič legal in ga ogoljufal. Obdolženca, ki vse priznana, je obsojilo sudišče na 6 mesecev ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

IZ poslanske zbornice.
Vlada predlogi.

Dunaj. 3. junija. Danes je imela poslanska zbornica prvo sejo po binostnih praznikih. Zbornica je izredno dobro obiskana. Poljedelski minister dr. Bráf je predložil zakonski načrt o ustanovitvi posebnega centralnega zavoda za eksplotacija živine na Dunaju. Trgovinski minister dr. Weisskirchner je predložil zbornici poblastilni zakon za sklenjenje trgovinskih pogodb s Srbijo, Bolgarsko in Crno goro in za uveljavljenje že sklenjene trgovinske pogodbe z Romunijo.

Vlada pred odločitvijo?

Dunaj. 3. junija. V današnji seji je vložil poslanec Kalina v imenu češke državnopravne in napredne stranke nujni predlog glede bosanske agrarne banke. Nato je zbornica vzelna v pretres dr. Šustersičev nujni predlog. V utemeljevanje svojega predloga je imel dr. Šustersič enoren gorov, v katerem je proglašil bosansko madžarsko banko kot oderuški zavod in naglašal, da je madžarska banka podkupila bosansko uradništvo, da bi tem ložje izvrševala svoje umazane namene. Za Šustersičem bo govoril drugi predlagatelj poslanec Kalina. K besedi je oglašenih okrog 200 poslancev, med njimi tudi dr. Kramar, ki se bo v svojem govoru dotaknil tudi zunanje politike. Zbornica bo Šustersičevemu predlogu priznala nujnost, kar pomeni velik poraz vlade. Za nujnost predloga bodo glasovali tudi Nemeji. Ce bo predlog tudi v meritornem oziru sprejet, se sedaj še ne more vedeti. Ker pa je v to potrebna samo navadna večina, je skoro gotovo, da bo zbornica odobrila predlog tudi v meritornem oziru. Prihodnja seja bo jutri.

Za sklicanje češkega deželnega zbora.

Dunaj. 3. junija. Danes je zopet prišel v parlament bivši ministrski predsednik grof Thun ter imel dolgotrajne konference z ministri ter z raznimi vodilnimi češkimi in nemškimi politiki. Vse te konference so veljale češkemu deželnemu zboru, da bi se mu omogočilo redno funkcioniranje.

Baron Gautsch pri cesarju.

Dunaj, 3. junija. Cesar je danes sprejel v posebni avdijenci bivšega ministrskega predsednika barona Gautscha.

Ogrska kraza.

Budimpešta, 1. junija. Ministrski predsednik dr. Wekerle se jutri zopet odpelje na Dunaj, da poroča cesarju o stanju krize. Zatrjuje se, da vladu med ministri samimi veliko nesoglasje glede rešitve krize. Zato se tudi ni nadejati, da bi bilo mogoče v doglednem času rešiti krizo.

Bolgarski rezervisti.

Sofija 3. junija. Vojna uprava je poslala na žetveni dopust vse starejše letnike stalne armade, kar je do kaza, da smatra sedanji položaj na Balcanu za popolnoma brezopasan.

Potres v Mesini.

Mesina, 3. junija. Danes ob 12. uri 15 min. ponoči je prebivalstvo vznemiril močan potresni sunek, ki je trajal 23 sekund. Sunek je bil tako krepak, da se je na raznih straneh mesta podrla zidovje. Nekaj minut kasneje se je sunek ponovil, a ni bil več tako silen, kakor prvi.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca maja 1909 vložilo je 1448 strank K 1.016.040 22, 1395 strank pa dvignilo K 770.455 79. Stanje vlog koncem meseca maja 1909. K 35, 334.365 80.

Glavna posojilnica, registr. zadruga z neom. zavez v Ljubljani. Hranilnih vlog se je vložilo dvignilo januarja K 129.986 06 K 104.236 10, februarja » 162.256 82 » 116.827 17, marca » 50.634 35 » 112.235 02, aprila » 151.454 80 » 122.042 41, maja » 134.138 37 » 88.597 82, skupaj K 628.470 40 K 543.938 52. Denarni promet je znašal do 31. maja 1909 K 4.525.003 30.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu maju 1909 je 361 strank vložilo 172.894 K 28 h, 356 strank dvignilo 141.521 K 09 h, 12 strankam se je izplačalo posojil 20.100 K, stanje hranilnih vlog 4.468.164 K 86 h, stanje hipotečnih posojil 2.891.374 K 19 h, stanje občinskih posojil 472.850 K 25 h. Denarni promet 470.690 K 59 h.

Darila.

VI. izkaz prispevkov za Aljažev dom. Blagajništvo S. P. D došli so od 7. do 25. maja sledenči prispevki: Narodna tiskarna 100 K, Tržiška posojilnica, Posojilnica za ilirsko-bistriški okraj po 20 K, Hranilnica in posojilnica Selce 10 K, upravnštvo »Slovenca« 17 K, upravnštvo »Slov. Naroda« 13 K, iz nabiralnikov: pri »Belem volku« 34 K, pri Mikušu 14.50 K, na Smarni gori 14 K, pri »Roži« 10 K, pri »Zlati kapljici« 10.40 K, v trgovini g. G. Čadeža 9.20 K, gg. dr. Juro Hrašovec 20 K, Fran Demšar, drž. poslanec, Andrej Mejač po 10 K, Vl. Arko v Zagrebu 5 K, gd. Kobal in g. Fr. Pröckel po 2 K, četrtosloči zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu 25.11 K, g. Jos. Prevec v Logatu nabral 65 K, gd. Julija Stor nabrala 45 K, izletniki pri Peričniku 4.50 K, vesela družba Ljubljancov v Kranju 2 K, ga. Jelca Korenčanova nabrala 765 K, darovali so: gg. Jos. Poklukar in Gabr. Piccoli po 50 K, Fr. Babič, A. Lillel, dr. V. Pegan, dež. odb., Robert Kollmann, Iv. Jelčan, dr. K. Schmidinger, Jak. K. Pollak Miha Verovšek, dr. Fr. Tekavčič, Jan Duffe, po 20 K, K. Meglič, 15 K, L. Pečenka, A. Tykač, Leo Souvan, Janko Bleiweis pl. Trsteniki, Ivan Venčina, Franjo Souvan, L. Mikusch, Iv. Vrhovnik, Ant. Kanc, dr. Avg. Levičnik, Jos. Jakopić, Fran Avčin, Lenassi & Gerkman, dr. V. Ravnhar, dr. Maks Pirc, dr. I. Furlan, dr. Dan. Majaron, Avg. Berthold, Mat. Zmida, I. Pogačnik, drž. posl. dr. M. Zarnik, M. pl. Trnkoczy, Aut. Treven, Al. Schrey, Mat. Spreitzer po 10 K, K. O. Verovšek, Ant. Jos. Mathian, E. Edmund Kavčič po 6 K, Th. Debevc, dr. Fr. Zbašnik, A. Bosman, br. Novakovič, A. Ribnikar, I. Podkrajšek, I. Volk po 5 K, E. Lah 3 K, dr. B. Vdušek, I. Kocmür, Alb. Levičnik, drž. sodni predsednik po 2 K, Avg. Agnola 1 K, uradništvo Kmettske posojilnice 32 K, več neimenovanih 105 K, g. Ludvik Dobšek nabral 251 K, darovali so: gg. Vinko Majdič 50 K, Ed Dolenz, Karel Savnik, K. Poppo po 20 K, I. & A. Majdič, F. Crobat, Janko Sajc, Jože Kuštar, Tomo Pavšlar, R. Bus, Rudolf Kokač, Jože Logar, Fr. Omersa in neimenovan (podpis nečitljiv) po 10 K, dr. Štempihar, I. Rakovec, F. Polak, Ciril Pirc, Mavri Mayr, po 5 K, Feliks Urbanc, R. Krisper po 2 K, M. Fock, F. Florian, Zupan, J. Bučar, Fr. Benedik, F. Krenner, I. Kuščan, I. Šinkovec, Jos. Likosar, Fr. Pogačnik, Komotar po 1 K, ga. Antonija Kostanjevecova nabrala 118 K, darovali so: gg. Davorin Zwitter v Mokronogu, blag. ravnatelj A. Reich, Val. Marušič v Trstu po 10 K, Ivan Hutter, M. Pintar, Gustav Omahen v Mokronogu, Juh,

Mrak, rač. nadsvetnik po 5 K, Maks Kostanjevec, dr. I. Rupnik, Konr. Rozman, E. Vencajz po 3 K, dr. Hočvar, L. Tepina, Al. Mažgan, Fr. Penca, Albina Reich, M. Debevc, A. Svetek, Košir, dr. Ponešek, Rud. Vesel, E. Josin, Inglč, Dolenc, Savnik, neimenovan po 2 K, Peter Strel, Fr. Levstik, I. Hribovšek, I. Povše, A. Bule, A. Jurkič, V. Ledenik, L. Pirnat, M. Cešnik, Tauses, Kosem, Petrovčič, Gogola, Bregant, Ogorec, Kanade, Milohnja, Brinšek po 1 K, dobitek dři taroku 1.50, E Kolb 50 h, ga. Marija Kochova nabrala 83 K, datovali so: gg. A. Klinar in neimenovan platnoljub po 10 K, Legar, Lindtner, Sbrizaj, Prelovsek, Hrbek, Koch, Pleiweis notar, Fortuna, Ana Repič in dr. Rud. Repič po 5 K, I. Žemljič 4 K, Pogačnik, Peklenik, Zajec, I. Hočvar po 2 K, A. Bernik i K — Skupaj 1679 71 K. Vsem darovalcem in nabiralcem najiskrenejša zahvala!

V Ljubljani, dne 25. maja 1909.

Anton Šusteršič s.r.t. č. blag. S. P. D.

3. junij

Kaj je

Najbolj preizkušeno in ed prvič avtoritet ter tisočev praktičnih zdravnikov tuzemstva in inozemstva pripravljeno živilo za zdrave in na želodcu bolne otroke in

odrastle; ima veliko živilno rednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi ceneno

odrastle; ima veliko živilno rednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi ceneno

odrastle; ima veliko živilno rednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi ceneno

odrastle; ima veliko živilno rednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi ceneno

Zasebni uradnik

trgovsko izobrazen, izurjen v knjigovodstvu in korespondenci, št. 150 po stranskega zasluka za svoje prste ure.
Ponudbe pod "Trgovina" po-
stele ležeče, Ljubljana. 2153-1

Hiša s 7 stanovanji in z lepim vrtom ob cesti, ki je zelo priklenjen za stavbišče, se tako preda v Jen-kovih ulicah. Cena 24.000 K., takoj se zaheta le 10.000 K., drugo ostane lahko na hiši.

Več pove lastnik A. Kuder, sodnik v Novem mestu 2.78-3

Blagajničarka

večna tudi knjigovodstva, s prakso, ne pod 20 let star, se sprejme tako.

Ponudbe pod "Poštni predal 68", Ljubljana. 2255-1

POZOR!

Kavarnarji in slastičarji!

Dne 4. t. m. in sledoče dni se vrši v Tržiču št. 112 na Gorenjskem

razprodaja

raznega blaga, orodja in oprave za kavarno in slastičarno. Proda se tudi vse skupaj ceno, kdor bi hotel nadaljevati obrt, ker pogoji so ugodni, promet velik. 2152

Tehnični pomočnik

za vodovodno in stavno stavbarstvo, spremen risar, zmožen popolnoma slovenske in hrvaščine v govoru in pisavi, (znanje stenografije in laščine daje prednost), katoliške vere, se sprejme tako pri inženirju hidro-teku Konradu Lachniku v Ljubljani, Beethovenova ulica štev. 4. V ponudbi je navesti zahtevo plače in priložiti je fotografijo. 2150 1

Službo

kont oskrbnik, tajnik hranilnice ali občine ali kako drugo primerno, št. mlad uradnik, oženjen, popolnoma zmožen slovenske in nemškega jezika, češčine v govoru ima kmetijsko šolo, veliko prakso v drugih deželah, zmožen dvostavnega knjigovodstva in v vsakem oziru dobro izobrazjen. Žena je izvrstna kuharica in gospodinja. Priporoča se tudi za za nakup in prodajo živine in za ogledovanje posestev, prejevanje knjig na posestih in vsa v to stroko spadajoča dela. — Sprejme se hvaljeno vsak postranski zaslutek.

Cenjene ponudbe pod "Energia" na upravn što "Slov. Naroda" 2151-1

Za večjo trgovino na deželi se išče

prodajalec ali prodajalka

mešane stroke, izurjena moč, posebno v manufakturi. 217-3

Ponudbe s prepisi spričeval ter z navedbo referenč in zahtevo plače poslati je pod "Trnovo 18", poštne ležeče, Trnovo, Netraňsko.

Naprodaj je zemljjišče

tričetrt ure od Maribora, v obsegu nad 20½ oralov, gorica z ameriškim nasadom, hosta, nekaj mljiv in travnikov ter lep sadenosnik, hiša z vsem potrebnim in živilnina. Proda se tudi kos v obsegu 19 oralov ali 10 oralov. (Oboje cenjeno na okroglo 24.000—25.000 K.)

Ponudbe na dr. Sorneca, odvetnika v Mariboru. 2084-3

■ 2—4 krone na dan stalnega zasluka.

■ Izčemo za prevzetje pletenega blaga oseba, ki bi na našem stroju delal doma za našo potrebitve. Predlagat je treba. Pošt. zaston. Od daljnjosti ni zapreka. Z majhnimi neavtornimi stroški gotova okljuska. Pismo jamstvo za stalni zasluk. Lahko in ugodno delo ob vsakem položaju. Zahtevajte vsekakor naš prospekt. '650 : 2 Domata industrija trikonč, Zagreb, ilica 98/13.

A. Lukšić
Pred Škoftijo 19

Prispevka ovoj popolnoma svojo najmodernejšo konfekcijo obleke za gospode, dame, dečko, deklice in otroke po najnižjih cenah. 1035-36

Kontoristinj

večja slovenskega in nemškega jenika, strojopisa in stenografije, št. 15. junij ali za 1. avgust.

Ponudbe pod "Miranda", poštne restante Celovec. 2087-2

Priložnost!

Preda se po najugodnejši ceni nov električni klavir

Ugodna prilika za gospodinjstvo! Več pove g. Jurmann, optik v Ščenburgovih ulicah št. 1. 1893 0

NUISOL

tvrdke Bergmann & dr. Dečin na L. je ostane najboljše vseh modernih barvil za lase in se dobiva za pobaranje v svetlo, rjavo in črno steklenica po K 250 pri

D. Jettich-Frankheimu
v Ljubljani.

St. 16595.

Razglas.

V smislu § 53. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano, daje podpisani mestni magistrat javno na znanje, da so računski sklepi za leto 1908 in sicer:

mestnega zaklada,
ubožnega zaklada,
zaklada meščan. imovine,
ustanovnega zaklada,
dogotovljeni ter bodo

mestnega loterij. posojila,
mestnega vodovoda,
mestne klavnic in
mestne elektrarne

14 dni, to je od 4. do 17. junija t. l.,

v prostorih mestnega knjigovodstva razgrnjeni občanom na vpogled, da zamore navesti vsakdo svoje opazke o njih.

O pravočasno vloženih ugovorih bode razsojal občinski svet.

Mestni magistrat v Ljubljani, dne 2. junija 1909.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 346 milijonov kron

625-5

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka na življenje.

	meseca maja 1909	od 1 januarja 1909
Vložilo se je ponudb	1759	3572
za zavarovanje vsoto	K 14.872.952 67	K 74.240.947 26
Izgotovljenih polic je bilo	1488	7343
za zavarovanje vsoto	K 12.966.662 58	K 63.412.814 24
Naznanjene škode znašajo	K 901.772 87	K 4.308.417 86

Zavod za pohištvo in dekoracije, Fran Doberlet v Ljubljani, Frančiškanske ulice štev. 10.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do najnajnovejšega. Služišče faper, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog.

Velika izbira pohištenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najboljši izvršbi.

Uredba celih hotelov in kopalnic.

Ustanovljeno leta 1857.

Zavod za pohištvo in dekoracije, Fran Doberlet v Ljubljani, Frančiškanske ulice štev. 10.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do najnajnovejšega. Služišče faper, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog.

Velika izbira pohištenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najboljši izvršbi.

Uredba celih hotelov in kopalnic.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu.

Pol. glavnega m. 2.000.000.

sprejema vloge na kreditne in na vložne račune ter jih obrestuje od dne vloge po 10%

Podružnica v Celovcu.

Glavnega m. 2.

sprejema vloge na kreditne in na vložne račune ter jih obrestuje od dne vloge po 10%

Podružnica v Trstu.

Glavnega m. 2.000.000.

sprejema vloge na kreditne in na vložne račune ter jih obrestuje od dne vloge po 10%

410
420

Zavod za pohištvo in dekoracije, Fran Doberlet v Ljubljani.

Lepo posestvo

obstoječe iz hiš, gospodarskega posloja ter nad 4 ha zemljišča, kjer se lahko redi 3 govedi in 6 pratičev, so predava iz proste roke. Posestvo je v tem kraju med Radovljico in Brezjem. Več pove upravnštvo "Slovenskega Naroda". 2088-5

Na Veloskom pri Opatiji se da v

načini

enonačrtstropna hiša

stoječa tik morja v pristanišču. Prisemje je pripravno za kavarno, restavracijo, za skladnje vina, piva, pobištva in za vsako drugo trgovino. V I. nadstropju je lepo stanovanje. Več pove Samuel Vladislavčić na Veloskom, istra. 2135-2

Ceno postojino perje

zajamčeno novo in brez prahu, kilo sivega perja, puljenega K 140 in boljšega K 240, kilo polbelega perja, puljenega K 4—, kilo boljšega belega perja puljenega K 6—, prima belega perja, kakor pul K 8—, kilo veleprima napol puha, belega K 10—, kilo napol maha, sivega K 5—, kilo puha sivega K 6— in K 8—, kilo puha sivega K 10—, kilo pranega puha K 12—.

Narejene postelje
iz gostonitega rdečega, višnjevega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost 170×110 cm z zglavnicama, te dve 80×58 cm, zadost napolnjeno, z novim, sivim, očiščenim, koščatim in stanovitnim perjem K 16—, napol maha K 20—, maha K 24—, pern ca sama K 9—, 12—, 14—, 16—, zglavnica K 3—, 350, 4— razpoljila po povzetju, zavojnina posebej, tvornica za posteljno perje 1594-7

Anton Polednak
Graz, Marihillstrasse 11 E.

že nekaj 608 51

vinskih sodov

iz hrastovega in kostanjevega lesa, prav dobro vzdržnih in modnih v obsegu 150, 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 5000 edda po pri-

merni ceni tvrdka

M. Rosner in drug
vlečenjarka sedja v Ljubljani poleg Košterjeve pivovarne.

SUKNA

In modno blago za oblike

priporoča firma

Karel Kocjan

tvornica za sukne

v Humpolcu

na Čedkem.

Tvorilice cene. Vzoreci franko

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od 1. maja 1909.

Odvod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7-25 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice, Kočevje.

9-26 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11-40 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

12-52 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfov, Straža-Tolice

Modna trgovina za dame

P. Magdić

Ljubljana, nasproti glavne pošte

priporoča moderce, bluze, spodnja krila, damko perilo, rokavice, nogavice, čipke, svilo, baržun in vse moderne nakit ter potrebočine za živilje in krojače. Solidne cene.

1961

Centni na zahodni strani in franko

Slovenska tvrdka čevljev
domačega in tvorniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg štev. 6 v Ljubljani

se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo
v lastni delavnici. . . . .

347-22

Modni
salon

A. Vivod-Mozetič

Ljubljana Stari trg 21 Ljubljana
priporoča cenjenim damam 1591-13

elegantne klobuke

vsakourstne modele po znano najnižjih cenah.

Popravila klobukov izvršuje fine in cene.

Zunanja naročila točno.

Podružnica v Kranju.

Zalni klobuki
vedno
zaloge!

Razpis.

za zgradbo prizidka šoli in popravila starega šol. poslopja
v Bukovju

na 18 463 69 K preračunjena dela in dobave se bodo oddala potom javne ponudbene obravnavi.

Dela so proračunjena na nastopne zneske in sicer:

zidarska	K 9905 20
tekarska	, 2293 66
mizarska	, 2006 96
kovaško-klučavničarska	, 902 50
kleparska	, 240 13
slikarska in plesarska	, 670 90
steklarska	, 316 24
pečarska	, 1068 —
šolska oprava	, 776 —
kamnoščeka	, 284 10

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože

do 10. junija t. l. do 12. ure opoldne

pri podpisanim krajnjem šolskem svetu.

Ponudbe, ki morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K, je dopolniti zapečatene z nadpisom: "Ponudba za prevzetje zgradbe prizidka in popravila starega šolskega poslopja v Bukovju".

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebinai in da se jih po vsej vsebinai brez pogojno ukloni. Kot vadij je dodati 10% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v popularno varnih vrednostnih papirjih. Krajni šolski svet si pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene. Načrti, proračun in stavni pogoji so na ogled pri krajnjem šolskem svetu v Bukovju.

Krajni šolski svet v Bukovju pri Postojni,

2140 2 dne 25. maja 1909

Največja narodna

KONFEKCIJA

za dame, deklice, dečke in novorojenčke

M. Kristofič-Bučar

v Ljubljani, Stari trg št. 28

priporoča 3927-38

krasne BLUZE v težki

svili, volni in drugem modernem blagu

najnovnejše modne krila, kostume, dečne plastične, otroške oblike, krasne oprave, predpasalike, vsevrstno perilo in druga oblike. Najfinčje otrošje kapice, kleboške, plastične, partiske modre, nogavice, rokavice, jepice in druge plastične. Fine zavarne narameške, ovratnike, srajce in druge perilo za gospode.

Zunanja naročila se izvršujejo takoj in točno.

Cene radi male režije brez konkurenco.

Pozor!

Pozor!

Krojaška obrt

v Vogovih ulicah 12.

Angleški krov!

Pripravljeno prav dobro delo!

Cene delu primerno tako nizke!

Josip Štihčin

2145
krojaški mojster v Ljubljani.

H. Volk

v Šoštanju, Štajersko

Kemična

pračnica

urejena z najnovježimi stroji na par
in elektriko se pripravlja za snanje

1032 vsakovrstnih oblik itd.

Sprejemalnica za Ljubljano pri

I. Magdiću

krejaču, Miklošičeva cesta št. 10.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih špecialnih
znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje,
poniklanje ter popravila

16 solidno in ceno. 1590

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Ant. Bajec

naučanja sl. p. n. občinstvu, da se
356-23 nahaja njegova

vrtnarija

na Karlovski cesti št. 2,

cvetlični salon

pa pod Trančo.

Izdelovanje šopev, vencev itd.

Okusno delo in zmerna cena.

Velika zaloga suhih vencev.

.. Zunanja naročila točno. ..

Na dobro in drobno po niskih
cenah priporočam svojo bogate
zaloge.

trgovino

z galanterijskim in vseh

vrst kramarskim blagom

in plateninami. 23

Devocionalije

in vse vrste blaga za božje poslo.

Tvorilca začeta krem. plavilkov.

Anton Skof

... Devoček Jezuških posledic ...

Bonček L. vilič posilke Št. 6.

Sobnoslikarska in plesarska tvrdka

Speletič & Remžgar

Rimska cesta štev. 16 v Ljubljani

se priporočata slavnemu občinstvu za vse v to stroko spadajoča
dela v Ljubljani kakor na deželi.

Delo solidno! 1296 10 Cene primerne!

Razpis.

Za korekturo okrajne ceste pri Celinku naj se predloži ponudba

do 15. junija 1909, do 12. opoldne

pri občinskem uradu v Tržiču.

Načrti, proračun in stavni pogoji so na ogled v občinski pisarni
Tržiču ob uradnih urah.

Na prepozno došle ponudbe se ne bo ziralo.

Okrajno cestni odbor tržički,
dan 24. maja 1909.

Načelnik: Mally.

Podjetje betonskih stavb 4518 26

Bratje Seravalli & Pontello

Slomškove ulice 19 Ljubljana Slomškove ulice 19

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje teras, vodometov, korit in vodovodnih muščev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strop. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opake.

Vsa dela so solidno in strokovnošča izvedena. Cena najnižja. Jamstvo.

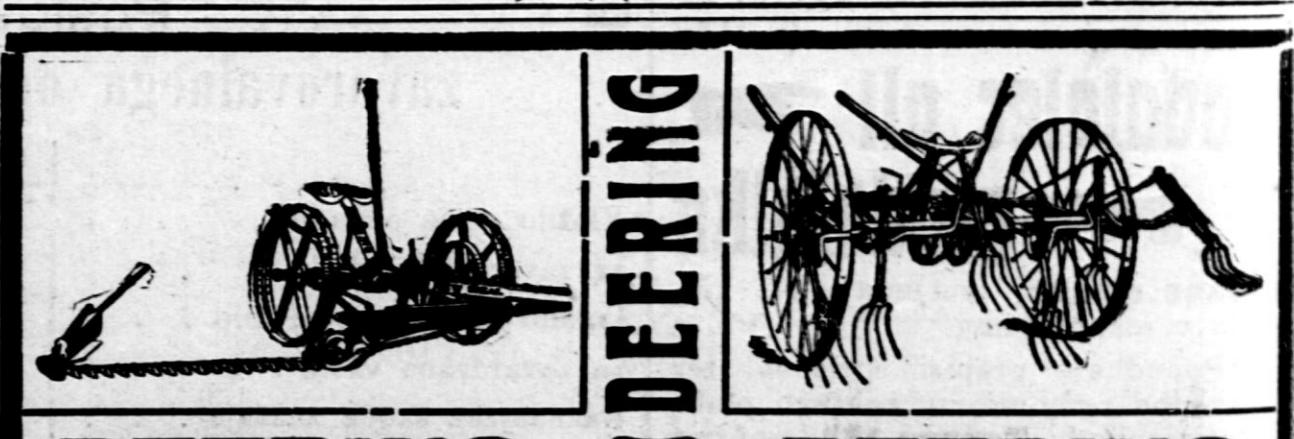
Zastopnik svodov patent „Thru“.

Labodje milo (Schichtovo gosto kaljevo milo) III 1510-6

Čudovito je
skoraj

kaj Labodje milo (Schichtovo gosto kaljevo
milo) vse zmore: pere in desinficira v marzil
vedi, zabrani skrčenje in puljenje nitk volnattega blaga, se niti
najmanj ne loti čipk ali najnežnejših tkanin in ima vendar nedosežno snažilno moč.
Daje najlepše belo perilo.

DEERING

Svetovno znani najboljši
amerik. kosični stroji

sedanjosti, neprekosljivi,

najcenejši in najtrpežnejši so

Deeringovi stroji.

Ilustrirani cenik 1909 zastonj in franko.

Waffenrad

pridobiva stalno nove prijatelje in pristaže med poznalci.

Vporabni in luksus-stroji za gospode in
dame, kolesa za dirke, službena kolesa

za vojaštvo in urade.

Zastopnik: Ivan Jax in sin, Ljubljana, Dunajska cesta.